

شاخص تولید صنعتی قزاقستان

عنوان	میلیون تنگه	درصد رشد تولیدات در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱
کل قزاقستان	۴۸ ۷۷۷ ۰۸۹	۱۰۱,۲
استان آبابی	۱ ۲۲۵ ۸۹۴	۱۱۰,۱
استان آکمولا	۱ ۵۱۵ ۰۴۴	۱۱۳,۸
استان آکتوبه	۲ ۸۲۷ ۳۱۳	۱۰۱,۲
استان آلماتی	۱ ۶۵۱ ۷۱۴	۱۰۹,۱
استان آتیرائو	۱۳ ۳۴۱ ۷۳۲	۹۸,۳
استان قزاقستان غربی	۳ ۹۲۴ ۹۴۶	۹۹,۵
استان ژامبیل	۸۸۱ ۳۷۳	۱۱۰,۵
استان ژتیسو	۲۹۷ ۳۹۸	۱۰۱,۶
استان کاراکاندا	۳ ۸۶۵ ۳۵۰	۹۸,۱
استان کوستانا	۲ ۴۷۰ ۰۱۹	۹۶
استان قزل اوردا	۹۷۷ ۹۸۵	۹۸,۴
استان مانگیستاو	۳ ۱۸۲ ۶۴۵	۱۰۱,۹
استان پاولودار	۳ ۲۳۰ ۴۷۴	۹۹,۸
استان قزاقستان شمالی	۵۱۹ ۶۸۶	۱۰۴,۶
استان ترکستان	۹۰۷ ۹۴۴	۹۳,۱
استان قزاقستان شرقی	۲ ۲۱۷ ۶۹۹	۱۰۲,۳
استان اولیتائو	۱ ۰۳۶ ۵۴۰	۱۰۳,۵
شهر آستانا	۱ ۹۷۲ ۳۵۵	۱۰۳,۳

شهر آلماتی	۱ ۷۶۳ ۷۲۸	۱۰۹,۱
شهر شیمکنت	۹۶۷ ۲۵۱	۱۰۶,۱

در سال ۲۰۲۲، شاخص تولید صنعتی در قزاقستان به ۱۰۱,۲ درصد (۲۰۲۱ - ۱۰۳,۶ درصد) رسید. در سال ۲۰۲۲، ۴۸ هزار و ۷۷۷ میلیارد تنگه محصولات صنعتی تولید شد که از این میزان در صنعت معدن ۲۴ هزار و ۹۲۶ میلیارد تنگه (۵۱/۱ درصد از کل حجم)، در صنعت تولیدی ۲۱ هزار و ۱۶۲ میلیارد تنگه (۴۳/۴ درصد) تولید شد.^۱

در بخش استخراج و بهره برداری از معادن در سال ۲۰۲۲، شاخص تولید صنعتی به ۹۹,۱ درصد رسید که ناشی از کاهش تولید نفت خام (۹۸,۱ درصد)، گاز طبیعی (۹۸,۹ درصد)، سنگ آهن (۷۹,۶ درصد) و سایر مواد معدنی (۹۶,۲٪) است.

در صنعت فراوری، حجم تولیدات تولید ۳,۶ درصد افزایش یافت. تولید محصولات غذایی (۱۰۶,۴٪)، نوشیدنی ها (۱۱۱٪)، محصولات تنباکو (۱۰۸,۹٪)، فرآورده های نفتی (۱۰۱,۸٪)، محصولات شیمیایی (۱۱۳,۶٪)، محصولات لاستیک و پلاستیک (۱۰۴,۸٪)، سایر محصولات غیرفلزی محصولات معدنی (۱۰۲,۷٪)، محصولات فلزی آماده (۱۰۳,۶٪)، ماشین سازی (۱۱۰,۸٪).

افزایش حجم تولیدات در ۱۳ استان ثبت و کاهش در مناطق آتیراو، قزاقستان غربی، کاراگاندا، کوستانای، کیزیلوردا، پاولودار و ترکستان مشاهده می شود.

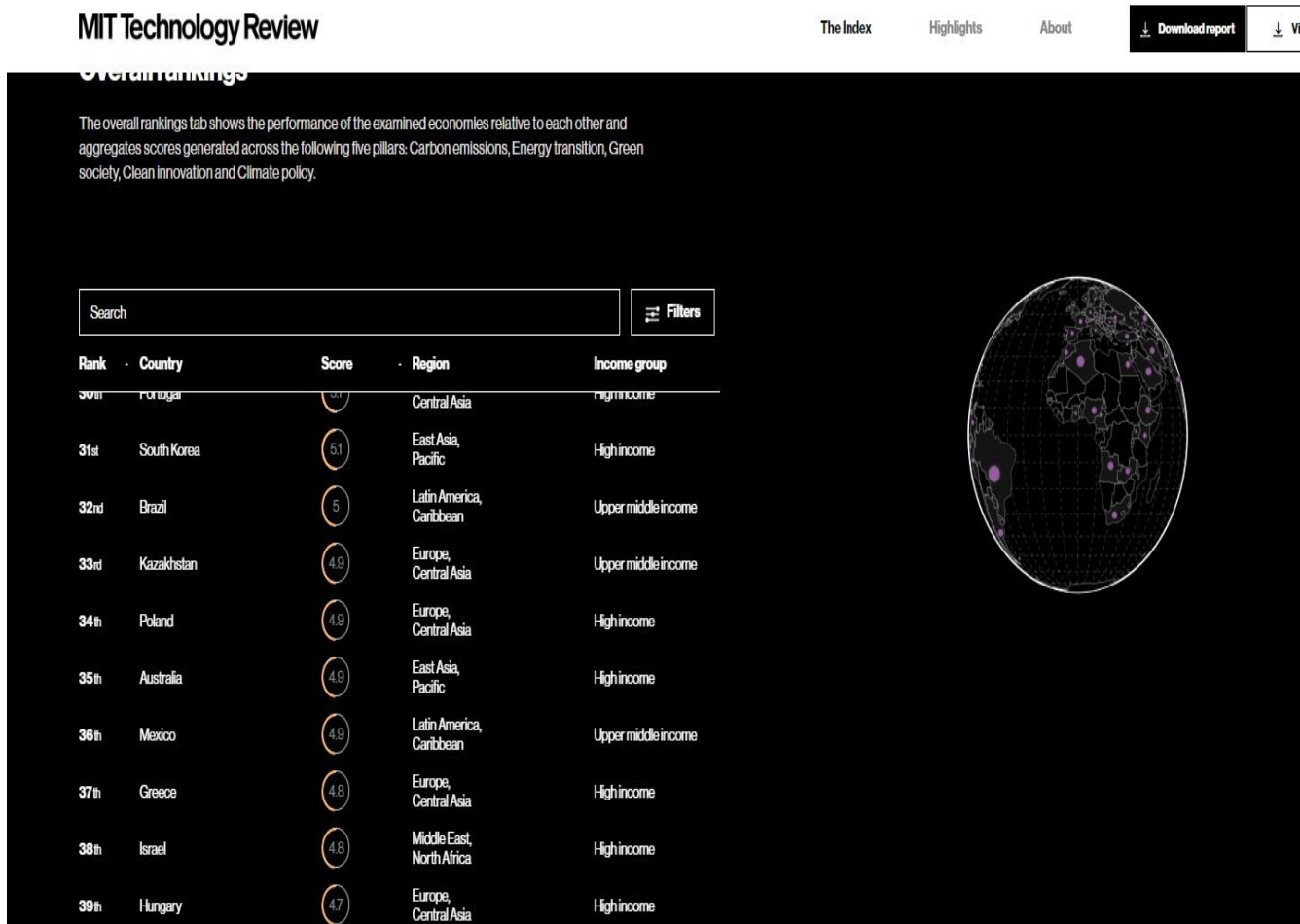
شاخص اقتصاد سبز و تمرکز قزاقستان در استفاده از انرژی های تجدید پذیر

قزاقستان از میان ۷۶ کشور در رتبه بندی جهانی شاخص آینده سبز در رتبه ۳۳ قرار دارد. این مطالعه در پورتال تغییرات آب و هوایی MIT Technology Review موسسه فناوری ماساچوست منتشر شد. این رتبه بندی پیشرفت کشورهای پیشرو در شکل دهی چشم اندازهای کم کربن، در بخشهای اقتصاد، انرژی، کشاورزی، صنعت و حوزه اجتماعی به فناوری های سبز را در نظر می گیرد. این رتبه بندی حاکی از آن است که کشورها چه مقدار در سرمایه گذاری در انرژی های تجدیدپذیر، نوآوری و تامین مالی سبز متمرکز هستند. در این رتبه بندی قزاقستان امتیاز کلی ۴,۹ را دریافت کرد. این کشور قبلا اعلام کرده بود که تا سال ۲۰۳۰ قصد دارد سهم تولید برق از منابع انرژی تجدیدپذیر را به ۳۰ درصد افزایش دهد.

^۱ <https://stat.gov.kz/ru/news/indeks-promyshlennogo-proizvodstva-kazakhstan-v-2022-godu-sostavil-101-2/>

ایسلند، دانمارک، نروژ و فرانسه جزو پنج رتبه اول این رده بندی هستند. آخرین مکان های امروز در آن را الجزایر، روسیه، ایران، پاراگوئه و قطر اشغال کرده اند^۲.

سایر دلایل جذابیت قزاقستان برای سرمایه گذاری:

بازار سرمایه و پروژه های سرمایه گذاری:

قزاقستان به عنوان یکی از کشورهای مهم در منطقه آسیای میانه، تلاش زیادی برای جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی از طریق راه اندازی مرکز مالی بین المللی آستانه (AIFC) و استفاده از این مرکز تجاری نوآورانه برای هماهنگی تلاش ها جهت جذب سرمایه گذاری خارجی با هدف افزایش درآمد و بهبود سطح زندگی مردم قزاقستان انجام داده است. مرکز مالی بین المللی آستانه یک هاب مالی در آستانه پایتخت قزاقستان است که به طور رسمی در ۵ ژوئیه ۲۰۱۸ افتتاح شد. مرکز مالی بین المللی آستانه الگوی دومی را سرلوحه حرکت خود قرار داده و تعداد

^۲ <https://www.technologyreview.com/2021/01/25/1016648/green-future-index/>

زیادی از کارشناسان غربی شاغل در مرکز دویی را برای همکاری دعوت نموده است. اگر چه مقامات قزاقستان بر این باورند که راه دشواری در پیش رو دارند اما با در نظر گرفتن روند موفقیت در مراکز مالی بزرگ دنیا همچون مرکز مالی نیویورک، لندن، توکیو و دویی در دهه های گذشته امیدوارند که راهبرد مالی در تاسیس مرکز مالی منطقه ای در آستانه به رونق اقتصادی رهنمون شود. این مرکز هم چنین دارای اولین دادگاه و مرکز داوری به سبک انگلیس در منطقه اوراسیا است. در تاریخ ۴ ژوئیه ۲۰۱۹، فعالیت مرکز بین المللی داوری (IAC) در قالب داوری میانجی گری یا Arbitration-Mediation یا Arb-Med در این مرکز راه اندازی شد. قزاقستان تصمیم گرفت که سیستم حقوق تجارت خود را بالاتر از مساله توبیخ و تنبیه قرار دهد. در سال ۲۰۱۵، این کشور یک سیستم حقوقی کامل را از انگلیس اخذ کرد. این سیستم بر اساس حقوق عمومی انگلیس در موضوعات حقوق تجارت است. حتی قزاقستان به صورت رسمی برخی از قضات انگلیسی را به استخدام نظام قضایی خود در آورده است.

مرکز مالی بین المللی آستانه یک اقدام منحصر به فرد برای افزایش جذابیت سرمایه گذاری در پروژه های قزاقستان از طریق بهبود حاکمیت قانون، زیر ساخت های بخش مالی، مبانی قانونی و پشتیبانی از سرمایه گذاری خارجی است. عسکر مامین نخست وزیر قبلی قزاقستان در ماه آوریل از سوی شورای دولتی هماهنگی جذب سرمایه های خارجی به عنوان مسئول امور سرمایه گذاری منصوب شد. وی در سخنانی اظهار داشت که جذب سرمایه گذاری خارجی اقتصاد قزاقستان را توسعه می دهد و این امکان را ایجاد می کند تا سطح کیفیت زندگی مردم بهبود یافته، شغل های جدید ایجاد شده و نیز مسائل اجتماعی حل شود.

دولت قزاقستان هم چنین متعهد شده تا برخی از نگرانی های مطرح شده از سوی انجمن های تجاری داخلی و خارجی هم چون حاکمیت قانون، بی ثباتی ارز ملی قزاقستان، زیر ساخت ها و نحوه تخصیص زمین، تخلفات مالیاتی و مهاجرت را برطرف سازد. دولت قزاقستان برنامه های مختلفی برای بهبود وضعیت آموزشی نیروی انسانی خود نیز به اجرا گذاشته است. مرکز مالی بین المللی آستانه در حال تاسیس مراکز رقابتی در دانشگاه های اصلی این کشور برای ارتقای ادبیات و دانش سرمایه گذاری است. قزاقستان در نظر دارد از طریق این ابتکار، متخصصان جدیدی در امور مالی، سرمایه گذاری و صنایع تربیت کند. مرکز بین المللی مالی آستانه فرصت ها و زمینه های جذابی برای سرمایه گذاران خارجی ایجاد کرده است. این مرکز، بی سابقه ترین شرایط ترجیحی در کل منطقه از جمله تنظیم مقررات مالی مستقل براساس استانداردهای بین المللی را ارائه می دهد.

تغییر قدرت جهانی از غرب به شرق در قرن حاضر، باعث شده تا قزاقستان در موقعیتی قرار بگیرد که به عنوان یک مرکز مالی جهانی از این اتفاق کسب سود کند. موقعیت جغرافیایی خاص مرکز مالی بین المللی آستانه، به همراه تلاش های گوناگون دولت قزاقستان برای گسترش بهبود ارتباطات جهانی باعث شده تا به نظر برسد که این کشور در جذب سرمایه گذاری های خارجی بتواند موفق شود. قزاقستان در بسیاری از صنایع اقدام به جذب سرمایه گذار نموده و فایل بسیار جامعی برای معرفی فرصتهای سرمایه گذاری در این کشور ارائه داده است. همچنین از سال ۲۰۱۶ فروشگاه خرید یکجا برای پذیرش و ارائه مشاوره در باب خدمات عمومی و کمک برای

آماده سازی و اعمال اسناد لازم برای دستیابی به خدمات دولتی و کمک به اخذ امضای دیجیتال و اظهاریه های الکترونیکی و حمایت از سرمایه گذاران در نهادهای مرکزی ومحلی ایجاد گردید.

اقدامات بالقوه حمایت دولتی از پروژه های ساخت و ساز کارخانجات تولیدی

معافیت از عوارض گمرکی برای واردات تجهیزات مورد نیاز. صنایع جدید مرتبط با لیست فعالیت های مصوب با سرمایه گذاری ۲ میلیون دلار، از معافیت مالیات بر زمین برای مدت ۱۰ سال و مالیات بر دارایی و درآمد برای ۸ سال برخوردار می شوند؛

-پارانه سرمایه گذاری وزارت کشاورزی برای بازپرداخت سرمایه گذاری تا سقف ۲۵ درصد؛

-پارانه برای کشت محصولات دارای اولویت (کود، مواد شیمیایی، بذر و غیره.)؛

-امکان جذب منابع مالی داخلی و بین المللی با نرخ سود به پول ملی؛

-امکان جذب صندوق های سرمایه گذاری دولتی و خصوصی.

لازم به ذکر است که در مناطق آزاد تجاری مالیات بر درآمد شرکت، مالیات زمین، عوارض گمرکی، مالیات بر ارزش افزوده محصولات وارداتی و مالیات بر دارایی صفر می باشد و تعداد این مناطق در آخرین اعلام سایت رسمی سرمایه گذاری قزاقستان ۱۴ منطقه اعلام شده است. همچنین بخش های معدن، حمل و نقل، گردشگری، انرژی، پتروشیمی و کشاورزی به عنوان بخشهای با اولویت در سالهای ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ برنامه جامعی با همکاری وزارت کشاورزی قزاقستان، مجتمع های کشاورزی و تولیدکنندگان محصولات کشاورزی برای توسعه بخش کشاورزی اجرایی گردید که هدف اصلی این برنامه ایجاد شرایط مناسب برای بهبود رقابت پذیری نهادهای مرتبط با تولیدات کشاورزی بود. در این راه ابزارهای حمایتی متعددی از جمله تامین سرمایه وام های نهادهای مرتبط با تولید محصولات کشاورزی، تاسیس شبکه و توسعه انبارهای فعلی سبزیجات، تاسیس گلخانه های جدید و ...در دستور کار قرار گرفته است.

قانون جمهوری قزاقستان پیرامون سرمایه گذاری:

-قانون قزاقستان پیرامون سرمایه گذاری روی قانون اساسی قزاقستان استوار است و از شرایط این قانون و سایر قوانین همکاریهای قانونی جمهوری قزاقستان تشکیل می گردد. این قانون شامل موارد ذیل نمی شود:

-انجام سرمایه گذاری توسط صندوق های بودجه دولتی؛

-سرمایه گذاری در سازمانهای غیر تجاری از جمله با اهداف آموزشی و خیریه، علمی و مذهبی؛

-روابطی که در موارد انجام سرمایه گذاری به وجود می آیند و مربوط به حوزه شمول سایر اعمال قانونی جمهوری قزاقستان هستند، نمی بایست تحت حاکمیت شرایط این قانون قرار گیرند؛

-چنانچه یک معاهده بین المللی که به وسیله جمهوری قزاقستان به تصویب رسیده است شرایطی علاوه بر این قانون ترسیم نموده است..

حوزه های فعالیت های سرمایه گذاری:

- سرمایه گذار می بایست حق داشته باشد که در هر حوزه یا نوع از فعالیت های تجاری بجز برای مواردی که مستقیماً بوسیله مواد قانونی جمهوری قزاقستان مشخص شده اند سرمایه گذاری نمایند؛

نظام حقوقی سرمایه گذاری: ضمانت های حمایت قانونی از فعالیت های سرمایه گذاران در سرزمین جمهوری قزاقستان:

- یک سرمایه گذار می بایستی تحت حمایت کامل و بدون قید و شرط در موارد حقوقی و منافع سرمایه گذاری قرار بگیرد.

- جمهوری قزاقستان ثبات شرایط قراردادهایی که بین سرمایه گذار و ارگان های دولتی جمهوری قزاقستان بجز برای مواردی که در زمان تغییرات در قراردادها بوسیله طرفین قرارداد اعمال شده است ضمانت می نماید.

- سرمایه گذاران دارای امتیازات ذیل می باشند:

-درآمدهای ناشی از فعالیت های ایشان را به صلاح دید خودشان پس از پرداخت مالیات و سایر پرداخت های قانونی به بودجه مطابق با قوانین جمهوری قزاقستان مصرف نمایند؛

- افتتاح حساب در بانک های واقع در سرزمین جمهوری قزاقستان به ارز ملی و ارز خارجی مطابق با قوانین بانکی و ارزی جمهوری قزاقستان.

کنترل و نظارت بوسیله ارگان های دولتی روی فعالیت های سرمایه گذاران

- کنترل و نظارت روی فعالیت سرمایه گذاران می بایست بوسیله ارگان های دولتی که چنین حقی برابر قانون جمهوری قزاقستان به آنها اعطاء شده است صورت گیرد؛

-مراحل اداری و شرایط کنترل و نظارت روی فعالیت سرمایه گذار می بایست بوسیله قانون جمهوری قزاقستان تعیین گردد.

ضمانت های حقوقی سرمایه گذاران در صورت ملی شدن و یا مصادره کردن اموال

-گرفتن اموال یک سرمایه گذار (ملی کردن، مصادره نمودن) برای نیازهای دولت در موارد استثنایی که بوسیله مواد قانونی جمهوری قزاقستان در نظر گرفته شده است مجاز است؛

- در صورت ملی کردن سرمایه گذار بایستی بصورت کامل توسط جمهوری قزاقستان برای خسارتهایی که در نتیجه تصویب مواد قانونی جمهوری قزاقستان مرتبط با ملی کردن متحمل شده است جبران خسارت گردد؛

-مصادره اموال سرمایه گذار می بایست همراه با پرداخت ارزش روز بازار اموال صورت گیرد؛

-ارزشی که برای صاحب اموال برای مصادره اموالش بازپرداخت شده است قابل پیگیری در دادگاه است؛

-در شرایطی که مراحل مصادره اموال یک سرمایه گذار متوقف می شود چنین سرمایه گذاری می تواند درخواست اعاده باقیمانده اموال را نماید.

مراحل اداری اعطای امتیازات سرمایه گذاری

-امتیازات سرمایه گذاری در چارچوب اولویت نوع فعالیت، طبق فهرستی که بوسیله دولت جمهوری قزاقستان در سطح تقسیم بندی زیر گروه های فعالیت تصویب شده اند اعطاء می گردد؛

- دولت جمهوری قزاقستان حداکثر حجم سرمایه گذاری و مدت زمان امتیاز مالیاتی سرمایه گذاری برای هر نوع اولویت فعالیت، که تحت آن ارگان ذیصلاح امتیازات سرمایه گذاری می بایست اعطاء کنند، تصویب می نماید؛

-در مواردی که حجم حداکثر سرمایه گذاری ایجاد شده از میزان اولیه تجاوز کند مدت زمان امتیازات مالیاتی سرمایه گذاری می بایستی بوسیله یک تصمیم مناسب توسط دولت جمهوری قزاقستان اتخاذ گردد؛

-امتیازات سرمایه گذاری بوسیله انعقاد یک قرارداد با سرمایه گذار اعطاء می گردد.

شرایط اعطای امتیازات سرمایه گذاری

امتیازات سرمایه گذاری مشمول موارد ذیل هستند:

- انطباق فعالیتهای پیشنهادی سرمایه گذاری با فهرست اولویت انواع فعالیت؛

-انجام سرمایه گذاری برای ایجاد تاسیسات جدید، توسعه و بازسازی تاسیسات موجود با بکارگیری تکنولوژی روز؛

امتیازات مالیاتی سرمایه گذار

- امتیازات مالیاتی سرمایه گذاری برای یک دوره زمانی اعطاء می گردد که مدت آن با توجه به حجم سرمایه گذاری نسبت به سرمایه ثابت تصمیم گیری می گردد اما نباید از پنج سال بیشتر گردد؛

-شروع تاریخ برای امتیازات مالیاتی سرمایه گذاری مطابق با قانون مالیاتی جمهوری قزاقستان بایستی از طریق قرارداد معین گردد؛

- امتیازات مالیاتی به سرمایه گذاری تحت شرایط قراردادهای استفاده از معادن زیر بستر اعطاء نمی گردد؛
- امتیازات مالیاتی سرمایه گذاری در ارتباط با سرمایه ثابت که به شخصیت حقوقی در جمهوری قزاقستان در شکل کمک طبیعی دولت منتقل شده است اعطاء نمی گردد.

معافیت از عوارض گمرکی

- معافیت از عوارض گمرکی ممکن است در ارتباط با قطعات و تجهیزات وارد شده جهت اجرای پروژه سرمایه گذاری در موارد ذیل اهدا گردد:
- فقدان تجهیزات و قطعات مشابه مزبور در سرزمین جمهوری قزاقستان؛
- مکفی نبودن تجهیزات و قطعات مشابه مزبور در سرزمین جمهوری قزاقستان بمنظور اجرای فعالیتهای مرتبط با پروژه سرمایه گذاری؛
- عدم تطابق قطعات و تجهیزات مشابه مزبور در سرزمین جمهوری قزاقستان با استانداردهای مورد نیاز به پروژه ؛
- معافیت از عوارض گمرکی برای دوره زمانی یک سال با امکان تمدید آن تا ۵ سال اهدا می گردد.

کمکهای ویژه دولت^۳

- کمکهای ویژه دولت مطابق با مراحل تعیین شده توسط قانون، می بایستی بوسیله دولت جمهوری قزاقستان با ارگان ذیصلاح با رضایت نهاد دولتی مربوطه در زمینه مدیریت اموال تحت مالکیت دولت و منابع زمین بصورت تملک زمین یا بعنوان اجاره زمین مطابق با قانون جمهوری قزاقستان اعطاء گردد؛
- تصویب کمک ویژه طی ۱۵ روز کاری از زمان ارائه درخواست انجام می پذیرد؛
- موارد زیر ممکن است بعنوان کمک ویژه دولت منتقل گردد: قطعات زمین، ساختمان، ساختمان نیمه تمام، تجهیزات و ماشین آلات، تجهیزات رایانه ای، ابزار اندازه گیری و تنظیم، وسایل حمل و نقل (باستثنای وسایل حمل و نقل مسافری) ابزارهای صنعتی؛
- ارزش کمکهای ویژه دولتی بایستی بر اساس قیمت بازار موارد مزبور و بایستی مطابق با مراحل کاری که بوسیله قانون جمهوری قزاقستان تعیین شده است انجام پذیرد؛

^۳ trade.gov/knowledge-product/Kazakhstan

-حداکثر ارزش کمک ویژه دولت بیشتر از ۳۰ درصد حجم سرمایه گذاری به ثبت رسیده سرمایه ثابت شخصیت حقوقی از جمهوری قزاقستان تجاوز نمی کند.

کشور قزاقستان با بخشی از الزامات پیوستن به WTO در سال ۲۰۱۵، موافقت کرد که به تدریج ۳۵۱۲ نرخ تعرفه را به طور متوسط ۶,۱ درصد تا سال ۲۰۲۰ کاهش دهد در سال ۲۰۱۸، براساس اصل کامله الوداد نرخ تعرفه به طور متوسط ۷,۱ درصد اعمال شده است. قزاقستان بر حدود ۱۹۰۰ اقلام تعرفه ای شامل دام، گوشت خوک، محصولات ماهی، محصولات شیمیایی و دارویی، پنبه، منسوجات، ماشین آلات و تجهیزات، وسایل نقلیه پزشکی و برخی از انواع هواپیما، نرخ صفر اعمال می کند. نرخ متوسط تعرفه محدود قزاقستان در WTO برای محصولات کشاورزی ۱۰,۶ درصد و برای محصولات غیر کشاورزی ۶,۴ درصد است. حداکثر نرخ تعرفه مبتنی بر مقررات WTO قزاقستان برای محصولات صنعتی ۱۹ درصد است، این نرخ حداقل ۰.۶۸ یورو در هر سانتی متر مکعب (تقریباً ۰.۷۷ دلار در هر سانتی متر مکعب) و حداکثر نرخ تعرفه محدود WTO برای محصولات کشاورزی ۵۰ درصد است.

نرخ مالیات بر ارزش افزوده در کشور قزاقستان ۱۲ درصد است.

معافیت های مالیاتی (برای صادر کنندگان و سرمایه گذاران خارجی):

مالیات برای صادر کنندگان صفر درصد است.

برای سرمایه گذاران؛

مالیات بر درآمد شرکت صفر درصد؛

مالیات زمین صفر درصد؛

مالیات بر املاک و زیرساخت ها صفر درصد می باشد.

در آوریل ۲۰۱۷، قزاقستان به ۸۶ مین عضو سیستم ATA Carnet برای واردات موقت و بدون عوارض کالا تبدیل شد. اتاق بازرگانی بین المللی قزاقستان (CICK) سیستم ATA Caret را در قزاقستان پیاده سازی می کند. مسئول صدور، اداره و تضمین کارت های ATA قزاقستان است. قزاقستان برای برخی از محصولات وارد شده به طور موقت، کارت های ATA را می پذیرد. این محدودیتها شامل تجهیزات حرفه ای، نمونه های تجاری و مواردی برای استفاده در نمایشگاه ها و نمایشگاه ها هستند. متقاضیان کارت ATA که مایل به حمل کالا به قزاقستان هستند، ابتدا باید با یک متخصص کارت ATA تماس بگیرند تا از پذیرش بدون مانع کارخانه های اولیه در قزاقستان اطمینان حاصل کنند